

Voorbeeld: opgave schoolexamen (domein B vwo religie)

In de onderstaande opgave wordt gevraagd naar kennis over een aantal kernconcepten uit subdomein B1 (functies van socialisatie, persoonlijke en sociale identiteit). Die vragen zouden dus ook in het centraal examen gesteld kunnen worden. Voor vraag 4 geldt dat niet, omdat deze kennis alleen uit subdomein B4 gehaald kan worden. Dat is een schoolexamendomein.

Vraag 1 is ook gebaseerd op subdomein B4, maar deze vraag zou door leerlingen ook beantwoord kunnen worden met kennis uit subdomein E1, dat hoort bij het hoofdconcept Verandering. In deze opgave is dus goed te zien dat in deze context kernconcepten kunnen en moeten worden ingezet die horen bij een ander hoofdconcept dan Vorming.

Fragmenten uit "De wereld is behoorlijk religieus" James Kennedy (Trouw.nl 26 april 2011)

Eens zat ik in de Verenigde Staten onder het gehoor van een uit Nederland geëmigreerde hoogleraar, die fel uithaalde naar de christelijke universitaire instellingen in Amerika. .

Hij prees Nederland gelukkig dat die instellingen daar niet langer bestonden en dat zelfs aan de VU niets meer deed denken aan de christelijke wortels, ondanks haar theologische faculteit. Een collega vertelde mij later dat hij tenen krommend naar dit verhaal had geluisterd. De spreker had zijn publiek geen ruimte gegund om er een andere mening op na te houden.

Dat is een van de schaduwkanten van een samenleving die zó ontkerkelijkt is, dat het normaal is om niet tot een godsdienst te behoren. Steeds luider klinkt de roep om de ruimte voor religieuze instellingen in te perken, de subsidie te stoppen en hen zo mogelijk te sluiten. Niet omdat ze hun werk niet goed doen, maar omdat het een keer afgelopen moet zijn met dat religieuze gedoe.

(...)

Toen Nederlanders hun zuilen verlieten en de kerk vaarwel zeiden, hebben ze hun zelfvoldaanheid meegenomen. Net zoals het vanzelfsprekend goed zat in eigen zuil is men er nu vanzelfsprekend van overtuigd dat het leven buiten religie veel beter is. Gelukkig geldt dat natuurlijk niet voor iedereen. Er zijn veel niet-gelovigen die alle ruimte bieden aan gelovigen. Maar het verontrust mij dat in een land met een seculiere meerderheid men zo gemakkelijk denigrerend spreekt over gelovigen.

Dit zal zeker leiden tot oplopende spanningen in eigen land. Maar het zal ook niet goed zijn voor de internationale verhoudingen, als Nederlanders alle religiositeit in andere landen interpreteren als een teken van achterlijkheid of gebrek aan eigen kracht. Want de wereld is behoorlijk religieus.

Vragen

Kennedy benoemt twee maatschappelijke ontwikkelingen (ontzuiling en ontkerkelijking) die ertoe hebben geleid dat men 'er vanzelfsprekend van overtuigd is dat het leven buiten religie veel beter is'.

1. Noem twee andere maatschappelijke ontwikkelingen die eraan hebben bijgedragen dat veel mensen kritisch zijn geworden ten opzichte van kerken en religie. Gebruik twee kernconcepten en licht je antwoord toe.

2. Leg uit welke functie van socialisatie je herkent in de ontkerkelijking en ontzuiling vanaf de jaren zestig.

Kennedy zegt dat de seculiere meerderheid gemakkelijk denigrerend spreekt over gelovigen.

3. Leg aan de hand van dit voorbeeld uit dat iemands persoonlijke identiteit vaak voor een belangrijk deel een sociale identiteit is.

Kennedy schrijft dat de roep om de ruimte van religieuze instellingen in te perken steeds luider klinkt. In die oproep kun je een bepaalde visie op de neutraliteit van de overheid herkennen.

4. Welke visie is dat? Licht je antwoord toe.

